

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Komiténnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
18. december 2018

Kommissionens forordningsforslag i henhold til Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastsættelse af krav til miljøvenligt design af eksterne strømforsyningers elforbrug i ubelastet tilstand og deres gennemsnitlige effektivitet i aktiv tilstand samt ophævelse af forordning (EF) 278/2009

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om rammerne for fastsættelse af krav til miljøvenligt design (ecodesign) af energirelaterede produkter samt ændringer til forordning (EU) 278/2009 (komitesag). Forslaget regulerer energieffektivitetskrav, ressourceeffektivitetskrav samt informationskrav vedr. energi- og miljøforhold for eksterne strømforsyninger.

Forslaget er sat til afstemning på et møde i Den Regulerende Komite for Ecodesign den 16. januar 2019.

Forslaget vurderes at have statsfinansielle konsekvenser i form af tab af elafgiftsprovenu. Forslaget indgår i en pakke med 10 gennemførelsesretsakter for miljøvenligt design og 6 delegerede retsakter for energimærkning. Det samlede tab i afgiftsprovenu er vurderet til 300-400 mio. kr. om året i 2030, hvor pakken ventes at få fuld effekt.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

1. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 5. december 2018 fremsendt forslag til en ecodesignforordning for *eksterne strømforsyninger*.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125 (EU) om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (ecodesigndirektivet).

Forslaget skal behandles efter forskriftsproceduren med kontrol, jf. artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Det forventes, at forslaget bliver sat til afstemning på den Regulerende Komité's møde den 16. januar 2019.

Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget i komitéen, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig imod inden for tidsfristen.

2. Formål og indhold

Ecodesigndirektivet med tilhørende produktforordninger er et vigtigt redskab til at opnå energieffektivisering samt til at mindske den miljømæssige påvirkning af produkter og apparater på det europæiske marked.

Eksterne strømforsyninger har været under ecodesignregulering siden 2009, og revisionen af den eksisterende regulering skal sikre fortsat udvikling af produktområdet og dermed muligheden for fortsat at høste omkostningseffektive energibesparelser.

Generelt defineres eksterne strømforsyninger ved, at de konverterer strøm ved netspænding til strøm ved lavere spændingsniveauer. De kan oplade indbyggede batterier i enheder som eksempelvis bærbare computere, mobiltelefoner og barbermaskiner. For produkter uden indbyggede batterier kan de forsyne produktet, - fx fritstående højttalere eller computernetværk udstyr som modemmer og routere, med strøm.

De væsentligste miljømæssige påvirkninger fra eksterne strømforsyninger er deres elforbrug under brugsfasen.

I forslaget til revision af forordningen udvides anvendelsesområdet til at omfatte strømforsyninger med flere udgange. Dette sikrer flere energibesparelser og en mere ensartet regulering, som bidrager til ensartede konkurrenceforhold for industrien.

Foreslåede nye krav

Forslaget indeholder derudover nye krav, der skal understøtte en øget energieffektivitet:

- Skærpede minimumskrav til energiforbruget i ubelastet tilstand ved ikrafttrædelsen 1. april 2020.
- Skærpede minimumskrav til den gennemsnitlige effektivitet i aktiv tilstand (opladning eller strømforsyning) ved ikrafttrædelsen 1. april 2020.
- Effektiviteten ved lav belastning (10 pct.) skal oplyses.

Forslaget indeholder ingen krav til ressourceeffektivitet.

Ikrafttræden af produktkrav og revision

Kravene introduceres løbende og på en sådan måde, at producenter løbende får tid til at omstille deres design og produktion.

De reviderede krav forventes indført fra 1. april 2020.

I lyset af den teknologiske udvikling på området indeholder forslaget en revisionsklausul i 2024. I den fremtidige revision vil der blive fokuseret særligt på krav til minimumseffektivitet ved 10 pct. belastning, udvidelse af anvendelsesområdet til at omfatte trådløse opladere og Ethernet injektorer og på ressourceeffektivitetskrav, der kan understøtte cirkulær økonomi.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil i overensstemmelse med den gældende komitéprocedure udtale sig efter, at den regulerende komité for ecodesign har behandlet forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Idet forslaget er en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt, er det regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Gældende dansk ret

Ecodesigndirektivet er gennemført i dansk ret i lovbekendtgørelse 1068 af 15. september 2010, bekendtgørelse af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, og bekendtgørelse 1274 af 19. november 2010, om miljøvenligt design af energirelaterede produkter.

6. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen har direkte juridisk virkning og skal ikke implementeres i dansk lovgivning. En vedtagelse af forslaget har derfor ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser i form af reduceret provenu af elafgifter. Elafgiftsprovenutab til staten vil være stigende fra 2021 som følge af de skærpede energikrav og vurderes at være på omkring 30 mio. kr. årligt fra 2030, hvor forslaget vil være fuldt implementeret.

Forslaget indgår i en pakke med 10 gennemførelsesretsakter for miljøvenligt design og 6 delegerede retsakter for energimærkning. Det samlede tab i afgiftsprovener er vurderet til 300-400 mio. kr. om året i 2030, hvor pakken ventes at få fuld effekt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive samfundsmæssige konsekvenser. Kommissionen vurderer, at forslaget i EU vil medføre en årlig besparelse på 4,3 TWh i endelige energiforbrug. Nedskallet til danske forhold svarer dette til 56 GWh årligt i 2030 sammenlagt i erhverv og husholdninger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

For eksterne strømforsyninger er der ingen dansk industri. Det forventes derfor, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser vil begrænse sig til i form af administrative byrder ved omstilling til nye regler på under 4 mio. kr. pr. år.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

7. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsyning-, og Klimapolitik.

Der er modtaget ét hørings svar fra NGO'en Vedvarende Energi, som er summeret i det efterfølgende.

NGO'en Vedvarende Energi (OVE)

OVE støtter den foreslåede revision af ecodesign regler for eksterne strømforsyninger, ikke mindst udvidelsen til at omfatte strømforsyninger med flere spændingsniveauer.

OVE skriver, at forslaget bør være mere ambitiøst, ikke mindst mht. ressourceeffektivitet, og at trådløse ladere/strømforsyninger bør omfattes af reguleringen, da det er en produkttype i hastig vækst, og som kan forringe energieffektiviteten af strømforsyninger væsentligt. Derudover kan trådløse ladere af dårlig kvalitet også have korte levetider og dermed unødvendigt ressourceforbrug og mere elektronikskrot.

Mht. energieffektivitet mener OVE, at også effektivitet ved 10 pct. belastning bør medtages, da det er et belastningsniveau, der er meget relevant for ladere, der efter opladning skal vedligeholde en fuld opladning af et apparat med batteri og lille forbrug fx til internetadgang.

OVE anfører desuden, at reguleringen skal integreres bedre med EU's (og Danmarks) strategi for cirkulær økonomi. Det vil efter OVE's vurdering betyde at:

- Reguleringen skal kræve, at strømforsyninger skal kunne repareres med almindeligt tilgængeligt værktøj.
- Det skal sikres, at strømforsyninger i højere grad kan bruges til mange apparater, så man kan genbruge strømforsyninger og dermed spare ressourcer og reducere elektronikaffald.

8. Forhandlingssituationen

Der er ikke specifikt kendskab til andre landes holdninger til forslaget, men på baggrund af tidligere afstemninger om lignede forslag forventes det, at et flertal af medlemslandene vil stemme for forslaget.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslag, som er med til at sikre opfyldelsen af EU's energieffektiviseringsmål på 32,5 pct. i 2030, ift. det forventede elforbrug uden tiltag, som hele Folketinget har tilsluttet sig i Energiaftalen. Kommissionen har tidligere estimeret, at mærkning og energieffektivitetskrav til produkter vil levere mellem 40 og 50 pct. af EU's 2020 mål for energieffektivitet. Heraf leverer energieffektivitetskrav til produkter 85 pct., mens energimærkningen bidrager med 15 pct.

Regeringen støtter forslag, der fremmer cirkulær økonomi (herunder ressourceeffektivitet) gennem indarbejdelse af f.eks. krav til holdbarhed, brug af genanvendte og genanvendelige råvarer, garanti, opgradering, samt brug af kemikalier og kompositter, hvor det findes hensigtsmæssigt.

Regeringen er indforstået med, at det ikke har været muligt at indarbejde krav om ressourceeffektivitet i indeværende regulering men vil arbejde for at krav til ressourceeffektivitet indarbejdes i den førstkomende revision af reguleringen.

Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.